Regionalt senter for selvmordsforebygging i helseregion Øst

Ved Roar Fosse og Nils Petter Reinholdt

Regionalt senter for selvmordsforebygging i helseregion Øst (RSSF-HØ) igangsettes fra april 2004. Senteret er forankret ved Aker universitetssykehus HF, Klinikk for psykiatri, og rapporterer i linje til klinikkssjefen. Senteret har foreløpig en fulltidsansatt (psykolog, dr. philos. Roar Fosse) og en deltidsansatt (psykiatrisk sykepleier, cand.mag. Nils Petter Reinholdt). Senterets leder vil være psykolog Siri Thoresen som tiltrer stillingen etter endt fødselspermisjon i 2005. RSSF-HØ er samlokalisert med Seksjon for selvmordsforskning og -forebygging (SSFF) ved Universitetet i Oslo.

RSSF-HØ skal betjene helseregion Øst som er landets største helseregion med 1,6 millioner innbyggere. Regionens spesialisthelsetjenester er fra 1. april 2004 inndelt i følgende organisatoriske enheter med tilhørende ansvarsområder:

- **Lovisenberg og Diakonhjemmet sykehus:** Oslos bydeler 1,2,4,5,6,7 og Sentrum
- **Ullevål Universitetssykehus HF:** Oslos bydeler 3, 8, 13, 14 og 15
- **Aker Universitetssykehus HF:** Oslos bydeler 9 og 12 og kommunene Ski, Ås, Oppegård, Vestby, Frogn og Nesodden
- **Akershus Universitetssykehus HF:** Oslos bydeler 10 og 11, kommunene Enebakk og Rømskog, og Romerike unntatt Nes (somatisk)
- **Sykehuset Asker og Bærum HF:** Kommunene Asker og Bærum
- **Sykehuset Innlandet HF:** Alle kommunene i Hedmark og Oppland samt Nes kommune (somatisk)
- **Sykehuset Østfold HF:** Alle kommunene i Østfold unntatt Rømskog

Nå i startfasen arbeider vi med en strategiplan for senterets virke der vi foreslår følgende tre hovedpunkter:

- Sikre selvmordsforebyggende arbeid og rutiner ved medisinske institusjoner i regionen og sikre oppfølgingskjedene som har sitt utspring i disse institusjonene. Dette inkluderer somatiske sykehus og psykiatriske avdelinger og deres tilknyttede behandlingskjeder.
- Identifisere arenaer for forebyggende arbeid for mennesker i selvmordsfare som ikke blir fanget opp av institusjonsmedisinen. Som ett virkemiddel her tenker vi oss en autopsistudie der man kartlegger forhistorien til personer som har gjort selvmord. Hensikten med studien er å identifisere andre møtepunkter med helsepersonell og avdekke mulige felles trekk i krisesituasjoner og annet.
- Implementere et evidensbasert grunnlag for senterets virke gjennom et prospektivt longitudinelt forskningsprosjekt som favner om hele regionen. Vi foreslår at personer som har forsøkt selvmord, blir nøye registrert og fulgt opp over tid, og at behandlingstiltakene de møter blir tydeliggjort og kvantifisert. På sikt kan vi da evaluere hvor effektive tiltakene er for å redusere senere selvmordsforsøk og selvmord og for å stimulere til en mer positiv helseutvikling.

Vi foreslår å organisere RSSF-HØ som en struktur bestående av senteret sentralt og en person ansatt i deltidsstilling i hvert av regionens syv helseforetak. Den som tilsettes, vil bli foretakets sentrale samarbeidspartner med og bindeledd til RSSF-HØ og vil inngå i et nettverk som vi organiserer. Vi håper at forankringen av en ressursperson i hvert foretak vil forenkle og stimulere selvmordsforebyggingen innen foretakenes respektive ansvarsområder.

Vi vil utforme en strategi for undervisning og veiledning av helsepersonell i samarbeid med ressurspersonene fra foretakene og senterets referansegruppe. I utgangspunktet tenker vi oss at RSSF-HØ organiserer og har oversikt over undervisning og veiledning for fagfolk som møter suicidalproblematikken. Vi tenker at vi selv i noen grad vil stå for den konkrete undervisningen og veiledningen, men at vi i større grad har en organiserende og formende funksjon i samarbeid med ressurspersonene på foretaksnivå. Vi vil tilstrebe å være oppdatert på undervisnings- og veiledningskompetansen som finnes hos tilgjengelige fagfolk; være behjelpelige med å rekruttere denne kompetansen; og bidra til å videreutvikle tilbudene basert på ny kunnskap.

Vi ser innledningsvis for oss etablering av to typer faglige nettverk i regionen:

- Et sentralt nettverk på regionalt nivå for foretakenes ressurspersoner som driftes og ledes av RSSF-HØ. Viktige oppgaver her vil være drøfting og utvikling av regionenes forebyggende arbeid. Gjensidig erfaringsutveksling og veiledning kan også ivaretas gjennom denne strukturen.
- Nettverk på foretaksnivå som etableres og organiseres av hvert av foretakenes ressurspersoner. Dette nettverket bør omfatte sentrale aktører innenfor spesialisthelsetjenesten og ha representasjon fra primærhelsetjenesten. Viktige oppgaver her vil være kartlegging av ressurser og behov når det eksempelvis gjelder konkrete opplæringstiltak. På denne bakgrunn kan det bli aktuelt å iverksette ytterligere nettverk, da presumptivt i regi av ressurspersoner/foretakene, og med RSSF-HØ som samarbeidspartner.

Siri Thoresen
(100 %) er ansatt som leder.

Roar Fosse
(100 %) er ansatt som spesialrådgiver.

Nils Petter Reinholdt (50 %) er ansatt som spesialrådgiver.

Vi kan nås på følgende måter:

Postadresse: Sognsvannsvn. 21, Bygning 12, 0320 Oslo

E-post + tlf.:

Roar Fosse: roarfos@psykologi.uio.no tlf. 22 92 38 83

Nils Petter Reinholdt:

NilsPetter.Reinholdt@sykehuset-innlandet.no tlf. 61157427